

Memo vergaderen in tijden van corona

Van: griffier

Ten behoeve van: Presidium dd. 1 april

Maandagavond 23 maart is bekend geworden dat een aantal maatregelen om het coronavirus te beteugelen, zullen gelden tot en met 1 juni. Eén van die maatregelen is dat er geen bijeenkomsten toegestaan zijn. Formeel valt een raadsvergadering niet onder 'bijeenkomsten' maar in het licht van alle maatregelen die we gevraagd worden in acht te nemen, is het lastig om raadsvergaderingen te houden. Minister Knops adviseert geen fysieke vergaderingen voor de raad te beleggen, tenzij dit noodzakelijk is voor de besluitvorming. Hij noemt het niet door laten gaan van vergaderingen een duidelijk signaal.

Er is op dit moment sprake van technische en juridische uitdagingen die maken dat gemeenteraden niet digitaal kunnen vergaderen. Daarbij is het volgende van belang.

De *beraadslagingen* tijdens een raadsvergadering kunnen conform gemeentewet gewoon digitaal plaatsvinden. *Besluitvorming* (stemming) moet echter nog geschieden tijdens een fysieke vergadering. Er wordt op dit moment door de VNG, de vereniging van griffiers en die van raadsleden en het Ministerie van Binnenlandse Zaken gekeken naar een oplossing die ertoe kan leiden dat digitaal stemmen toch mogelijk wordt. De Minister heeft aangegeven met spoed te werken aan wetgeving om digitaal stemmen mogelijk te maken. De verwachting is dat hier begin april meer duidelijkheid over komt.

Raadsvergaderingen (en opiniërende rondes) zijn openbaar. Dat maakt dat deze vergaderingen live te volgen moeten zijn via internet. Het achteraf toevoegen van beeld- of geluidsopnamen op de website is m.i. niet voldoende. Er zijn op dit moment nog geen mogelijkheden om een digitale vergadering (bijvoorbeeld via oplossingen als Zoom) ook direct live uit te zenden via onze website.

Hier wordt wel door verschillende partijen wel aan gewerkt, waaronder Company Webcast. Zij zenden nu ook onze raadsvergaderingen uit en komen aanstaande vrijdag met een offerte, waarin zij dienstverlening aanbieden die ertoe leidt dat een digitale vergadering uitgezonden kan worden. Zij kunnen die dienst voor een beperkt aantal klanten vanaf 6 april aanbieden. De snelste gemeenten die reageren op de offerte, 'krijgen' de dienstverlening toegekend.

Ook zijn er andere partijen die dit mogelijk kunnen maken. Dat vraagt nog wel enig testwerk. Kortom, de mogelijkheid zit eraan te komen, maar is er concreet nog niet. We blijven de ontwikkelingen op de voet volgen.

Scenario's voor de komende weken

Er zijn in ieder geval twee scenario's denkbaar voor de komende periode. Deze zijn hieronder uitgewerkt.

Scenario 1 'Tot een minimum beperken'

Raadsvergadering 9 april

- De raadsvergaderingen van 9 april niet door te laten gaan in huidige vorm, maar enkel voor de besluitvorming over **akkoordstukken**. Hiervoor moet de huidige vergadering komen te vervallen en zal een nieuwe vergadering (rond dezelfde datum) uitgeschreven moeten worden.

- Artikel 20 van de gemeentewet biedt de mogelijkheid om, kortgezegd, te vergaderen met alleen de voorzitter van de raad, de griffier, en één raadslid (bijvoorbeeld de vice-voorzitter van de raad). Dit kan als er geconstateerd wordt dat er geen quorum is aan het begin van een vergadering (minimaal aantal raadsleden om te kunnen vergaderen, in Loon op Zand is dit 10 raadsleden). 24 uur daarna, kan een nieuwe vergadering plaatsvinden waarbij bovengenoemde personen aanwezig moeten zijn. Het aanwezige raadslid stemt dan over de stukken die geagendeerd zijn. Deze handelswijze kunnen we hanteren om formele besluitvorming over akkoordstukken alsnog doorgang te laten vinden.
- Publiek wordt niet in de raadszaal toegelaten, hen wordt gevraagd de vergadering te volgen via de livestream. Insprekers kunnen een bijdrage schriftelijk vooraf aanleveren.

Raadsvergadering 18 mei, cyclus 3

- De beeldvormende ronde (die ook openbaar is) niet door laten gaan.
- De opiniërende ronde van 7 mei niet door laten gaan.
- Voor de besluitvorming over **akkoordstukken** dezelfde werkwijze te hanteren als hierboven beschreven.
- Volgende week zou verzending van stukken voor deze vergadering plaatsvinden. Na bespreking in het presidium op 1 april kunnen de fracties tot en met 12 april zowel technische als politieke vragen stellen over de voorstellen die voorliggen. Het college beantwoordt deze vragen uiterlijk op 19 april. Vraag en antwoord wordt zoals gebruikelijk via lbabs gepubliceerd, zij het op een nader te bepalen plek omdat er formeel nog geen vergadering is uitgeschreven waaronder we de stukken kunnen plaatsen. Op basis van de antwoorden, wordt geïnventariseerd welke akkoordstukken (fracties hebben hiervoor tot en met 26 april) geagendeerd kunnen worden voor formele besluitvorming. Besprekingsstukken schuiven door naar het eerstvolgende moment waarop digitale besluitvorming mogelijk wordt, of wanneer het weer mogelijk is fysiek te vergaderen.
- Publiek wordt niet in de raadszaal toegelaten, hen wordt gevraagd de vergadering te volgen via de livestream. Insprekers kunnen een bijdrage schriftelijk vooraf aanleveren.

Om zoveel mogelijk besluitvorming doorgang te kunnen laten vinden, zou ik de fracties (als voor dit scenario gekozen wordt) graag willen oproepen om een stuk alleen ter bespreking te markeren indien men voornemens is tegen te stemmen, een motie in te dienen of te amenderen. Ik begrijp dat dit ingewikkeld is, maar in deze tijden is niks eenvoudig, helaas.

In de bijlagen treft u het meest recente overzicht van raadsvoorstellen voor cyclus 2 en 3. ***Mocht bovenstaande ertoe leiden dat u een stuk dat voor cyclus 2 als besprekingsstuk staat aangemeld door uw fractie, maar u dit graag wilt omzetten in akkoord, dan hoor ik het graag. Dat maakt dit scenario realistischer.***

Scenario 2 'Besluitvorming organiseren als dat nodig is'

Raadsvergadering 9 april

- Raadsvergadering door laten gaan met huidige agenda en minimaal een quorum dat aanwezig is (10 raadsleden). In dit scenario kan besloten worden over zowel akkoord- als besprekingsstukken.
- Er moet dan goed bekeken worden dat we in de raadszaal de 1.5 meter afstand in acht kunnen nemen. Ook wordt bekeken of de aanwezigheid van overig personeel zo veel mogelijk beperkt kan worden (bodes, griffiepersoneel, ambtenaren etc).
- Publiek wordt niet in de raadszaal toegelaten, hen wordt gevraagd de vergadering te volgen via de livestream. Insprekers kunnen een bijdrage schriftelijk vooraf aanleveren.

Raadsvergadering 18 mei, cyclus 3

- De beeldvormende ronde (die ook openbaar is) niet door laten gaan.
- De opiniërende ronde van 7 mei alleen door laten gaan bij een 'zware' agenda voor de raadsvergadering.
- Besluitvorming op 18 mei organiseren met quorum, zoals hierboven beschreven. Er hoeft dan verder niet afgeweken te worden van de reguliere procedure, behalve dat er naast het stellen van technische vragen de mogelijkheid zal moeten worden geboden om politieke vragen te stellen aan het college, aangezien dat niet kan tijdens een opiniërende ronde.
- Publiek wordt niet in de raadszaal toegelaten, hen wordt gevraagd de vergadering te volgen via de livestream. Insprekers kunnen een bijdrage schriftelijk vooraf aanleveren.

Indien digitaal vergaderen technisch gezien mogelijk wordt, dan dient een nieuw scenario zich aan.

Onderdeel daarvan kan zijn dat de wet ook nu al de mogelijkheid biedt om na (digitale of fysieke) beraadslagingen, te inventariseren of raadsleden daadwerkelijk stemming wensen over een voorstel. Als dat niet het geval is, stelt de wet (art. 32 lid 3 gemeentewet) namelijk dat een voorstel aangenomen is. Daarmee is fysieke aanwezigheid om te stemmen niet meer noodzakelijk.

Dan het volgende. Er is tot en met 1 juni nog een aantal andere bijeenkomsten gepland. Daarvoor wordt het volgende voorgesteld:

<i>Datum</i>	<i>Bijeenkomst</i>	<i>Karakter</i>	<i>Vergadermogelijkheden</i>
1 april	Presidium	Formeel, openbaar	Voorstel: Digitaal, met uitnodiging aan geïnteresseerden om toe te horen
8 april	Auditcomité	Formeel, besloten	Voorstel: Digitaal
9 april	Raadsbijeenkomst BOB en instrumenten	Informeel, besloten	Voorstel: uitstellen tot nader order
14 april	Bijeenkomst integriteit	Formeel, besloten	Voorstel: uitstellen tot nader order
6 mei	Wergroep omgevingswet	Informeel, besloten	Voorstel: Digitaal
27 mei	Presidium	Formeel, openbaar	Voorstel: Digitaal, met uitnodiging aan geïnteresseerden om toe te horen

Tot slot meld ik graag ook dat een en ander betekent dat er niet meer fysiek fractievergaderingen in het Klavier plaats kunnen vinden.

Bijlagen:

- overzicht akkoord- en bespreekstukken cyclus 2
- overzicht raadsvoorstellen cyclus 3